

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	7891
Ημερομ. Κατάθεσης	1.3.13

Ερώτηση προς τον Υπουργό Υγείας

Αθήνα, 1.3.2013

ΘΕΜΑ: Καταστροφικές οι συνέπειες ενδεχόμενης κατάρρευσης δομών ψυχικής υγείας.

Την τελευταία 25ετία συντελείται στη χώρα μας μια σημαντική προσπάθεια για τη μεταρρύθμιση των ψυχιατρικών υπηρεσιών και το πέρασμα από την ιδρυματικού τύπου περίθαλψη σε μοντέλα βασισμένα στις αρχές της κοινωνικής ψυχιατρικής και της κοινοτικής φροντίδας. Παρά τις δυσκολίες, τα πισωγυρίσματα, και την μη επίτευξη των τελικών στόχων, η πολιτική αυτή, στηριγμένη πολλές φορές στην ακούραστη προσφορά και την εφευρετικότητα των λειτουργών της και λιγότερο στην πολιτική βούληση των ηγεσιών του υπουργείου, είχε ορατά αποτελέσματα. Μέσα σε αυτά μπορεί να συμπεριληφθούν η δημιουργία νέων δομών παροχής ψυχιατρικής περίθαλψης (Ψυχιατρικοί τομείς στα Γενικά Νοσοκομεία, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Κινητές Μονάδες κλπ), καθώς και στεγαστικών δομών (οικοτροφεία, διαμερίσματα κλπ), που ανάμεσα στα άλλα επέτρεψαν και τη μετακίνηση πολλών ασθενών από τα μεγάλα ιδρύματα.

Είναι ωστόσο γεγονός ότι αυτή η προσπάθεια, συνολικά ήταν και είναι μια ασυντόνιστη μη ολοκληρωμένη και μονομερώς επικεντρωμένη στην από-ιδρυματοποίηση και στο «κλείσιμο» των Ειδικών Ψυχιατρικών Νοσοκομείων, η οποία δεν συμπεριέλαβε καθόλου τον ιδιωτικό τομέα και ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα στηρίχθηκε στην δραστηριότητα Μ.Κ.Ο. στο χώρο της ψυχικής υγείας.

Νευραλγική θέση στον επιχειρησιακό συντονισμό αυτής της πολιτικής είχε η Δ/ση Ψυχικής Υγείας, υπηρεσία που δημιουργήθηκε το 1993 ύστερα από απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ακριβώς για να διαχειριστεί τα κοινοτικά προγράμματα και το συνολικό σχεδιασμό για την ψυχιατρική μεταρρύθμιση. Σύμφωνα με πληροφορίες που διαρρέουν αλλά και δημοσιεύματα στο διαδίκτυο, επίκειται η αναμόρφωση του οργανισμού του Υπουργείου Υγείας και η ενσωμάτωση της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας σε τμήμα της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Τις πληροφορίες αυτές επιβεβαίωσε και η αρμόδια Υφυπουργός κα

Σκοπούλη από το βήμα της Βουλής σε απάντησή της σε πρόσφατη επίκαιρη ερώτηση, υποβαθμίζοντας μάλιστα τη σημασία της Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και κατηγορώντας τους υπαλλήλους της για τα όποια προβλήματα. Η απαράδεκτη αυτή στάση δηλ. να επιρρίπτονται ευθύνες γενικά στους υπηρεσιακούς παράγοντες για τις πολιτικές αστοχίες έχει ήδη καταγγεληθεί από το σωματείο εργαζομένων στο Υπουργείο Υγείας.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση σιωπά για την τύχη των Μονάδων Ψυχικής Υγείας των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών φορέων που χρηματοδοτεί, οι εργαζόμενοι των οποίων είναι απλήρωτοι για πάνω από 6 μήνες. Πληροφορίες κάνουν λόγω για επίτευξη συμφωνίας με το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την παροχή 65-80 εκ. Ευρω από τα αδιάθετα κονδύλια του ΕΣΠΑ για την κάλυψη μέρους των δαπανών λειτουργίας των μονάδων αυτών για δυο χρόνια.

Παράλληλα, στο πλαίσιο των συγχωνεύσεων νοσοκομεικών μονάδων και μονάδων υγείας γενικότερα, δεν έχουν συμπεριληφθεί στους νέους οργανισμούς των νοσοκομείων πολλές μονάδες ψυχικής υγείας, με αποτέλεσμα το τοπίο να είναι θολό αναφορικά με τις προθέσεις της κυβέρνησης για την τύχη αυτών των υπηρεσιών.

Σοβαρό θέμα με τους οργανισμούς υφίσταται και για τα δύο ψυχιατρικά νοσοκομεία της Αθήνας, το ΨΝΑ και το Δρομοκαΐτειο. Η κυβέρνηση έχει συμφωνήσει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να τα «κλείσει» μέχρι το 2015, στο πλαίσιο της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης. Ούτε όμως οι υπηρεσίες που θα τα αντικαταστήσουν αναπτύσσονται, ούτε είναι γνωστό κάποιο σχέδιο στη κατεύθυνση αυτή, ενώ οι εργαζόμενοι ανησυχούν για το εργασιακό τους μέλλον.

Ταυτόχρονα η ασυντόνιστη συρρίκνωση των Ψυχιατρικών Νοσοκομείων έχει μετατρέψει τους Ψυχιατρικούς τομείς των Γενικών Νοσοκομείων ιδιαίτερα στην Αθήνα σε χώρους που τα περίφημα ράντζα είναι καθημερινό φαινόμενο, ενώ δεν επαρκούν για να καλύψουν τις όλο και αυξανόμενες ανάγκες για νοσηλεία.

Την ίδια στιγμή οι δημόσιες δομές ψυχικής υγείας αποψιλώνονται από έμπειρα στελέχη (λόγω συνταξιοδοτήσεων) τα οποία δεν αντικαθίστανται εξ αιτίας των μνημονιακών απαγορεύσεων, οι παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες εκτός από την μικρή ανάπτυξή τους είναι υποστελεχωμένες και η ψυχιατρική εφημερία της Αθήνας αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ιδιαίτερα από την πίεση που υφίστανται τα Ψυχιατρικά Τμήματα Γενικών Νοσοκομείων, που έχουν και κτιριακά προβλήματα και προβλήματα στελέχωσης.

Σε αυτές τις συνθήκες έχουν εγκαταλειφθεί η τομεοποίηση, η θεραπευτική συνέχεια και η συνέχεια της φροντίδας, η πρόληψη των ψυχικών διαταραχών και η προαγωγή της ψυχικής υγείας, πεδία στα οποία με κατάλληλες παρεμβάσεις και

πολιτική βούληση, και το συνολικό κόστος θα μειώνονταν και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του συστήματος θα βελτιώνονταν.

Κατόπιν των παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

1. Σκέφτεται πράγματι να καταργήσει ή να αναμορφώσει τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας; Εάν ναι, πώς θα συντονιστεί η ψυχιατρική μεταρρύθμιση; Ποιος είναι ο συνολικός σχεδιασμός αναμόρφωσης του οργανισμού του Υπουργείου;
2. Υπάρχει και ποια είναι η συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για τη χρηματοδότηση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης; Πως ακριβώς θα χρηματοδοτηθούν για το τρέχον έτος οι δομές ψυχικής υγείας του ιδιωτικού μη κερδοσκοπικού τομέα; Πόσο έχει προχωρήσει ο έλεγχος αυτών των δομών και ποια είναι τα συγκεκριμένα αποτελέσματα; Γνωρίζει το Υπουργείο πότε επιτέλους θα αποπληρωθούν οι εργαζόμενοι και τι θα γίνει με τις υποχρεώσεις που έχουν αυτές οι δομές είτε προς το ΙΚΑ, είτε προς προμηθευτές, είτε σε άλλες κατευθύνσεις; Τέλος ποιες δομές έχουν αναστείλει επίσημα τη λειτουργία τους;
3. Ποια είναι τα τρέχοντα στοιχεία για την απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων στο τομέα της ψυχικής υγείας;
4. Πρόκειται να τροποποιήσει τους οργανισμούς των νοσοκομείων για να συμπεριληφθούν οι μονάδες ψυχικής υγείας και ιδιαίτερα τα ΚΨΥ; Εάν όχι ποιος είναι ο σχεδιασμός για τις μονάδες αυτές;
5. Τι ακριβώς γίνεται με τους οργανισμούς του ΨΝΑ, ΨΝΘ, Δρομοκαϊτείου; Υπάρχει και ποιο είναι το σχέδιο για τη δημιουργία εναλλακτικών δομών, στη κατεύθυνση κλεισίματος των εναπομεινάντων ψυχιατρείων και ιδιαίτερα για τα ως άνω αναφερόμενα; Πως θα διασφαλισθούν οι θέσεις των εργαζομένων;
6. Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για την ανάπτυξη τμημάτων γενικών Νοσοκομείων, ιδιαίτερα για το τρέχον και το επόμενο έτος;
7. Πως σκέφτεται το υπουργείο να αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα που δημιουργούνται στη στελέχωση των δημόσιων ψυχιατρικών δομών; Θα υπάρξει εξαίρεση από τον μνημονιακό κανόνα προσλήψεων για την ψυχική υγεία;

8. Πως σκέφτεται να αντιμετωπίσει το Υπουργείο τα προβλήματα στις παιδοψυχιατρικές δομές; Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο ιδιαίτερα για την επαρκή στελέχωση των ήδη ιδρυμένων δομών καθώς και για την ανάπτυξη νέων;
9. Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στην ψυχιατρική εφημερία του Λεκανοπεδίου, με βάσει και τις προτάσεις που ήδη έχουν κατατεθεί;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ανδρέας Ξανθός

Χρήστος Μαντάς

Βασιλική Κατριβάνου

Γιάννης Ζερδελής

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Νίκος Μιχαλάκης

Ειρήνη Αγαθοπούλου

Κώστας Ζαχαριάς